

Območna enota Kranj

OBČINA BLED

Prejeto:	01.06.2010	Sig. znak:	5
		Priloge:	1
Številka zadeve:	3505-3/2008-128	Vred:	
V vednost:			

Številka: II- 40/1-2010

Datum: 28.5.2010

Občina Bled
Cesta svobode 13
4260 Bled

Zadeva: Vrednotenje naselbinske dediščine Kupljenik

Zveza: • Usklajevalni sestanek na Ministrstvu za kulturo septembra 2009

Spoštovani,

V prilogi vam pošiljamo elaborat EŠD 13256 Kupljenik – Vas, Vrednotenje po metodi komisije za naselbinsko dediščino pri ZVKDS, izdelano na ZVKDS OE Kranj v decembru 2009.

Prosim, da navedeno gradivo v okviru postopka priprave OPN Bled štejete kot dodatno utemeljitev zavrnitve pobud za širitev stavbnih zemljišč v območju Kupljenika.

PRIPRAVILA:

Saša Lavrinc, univ. dipl. inž. arh.

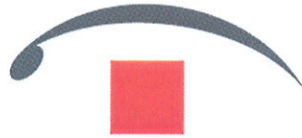
VODJA OE:

Miloš Ekar, univ. dipl. um. zgod. in soc.

V vednost:

- Ministrstvo za kulturo, Maja Jeglič, Maistrova 10, 1000 Ljubljana
- Arhiv tu

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Kranj

EŠD 13256 Kupljenik - Vas

Vrednotenje po metodi komisije za naselbinsko dediščino pri ZVKDS
(metoda objavljena v Spomeniškovarstvenih razgledih št. 10/2006)

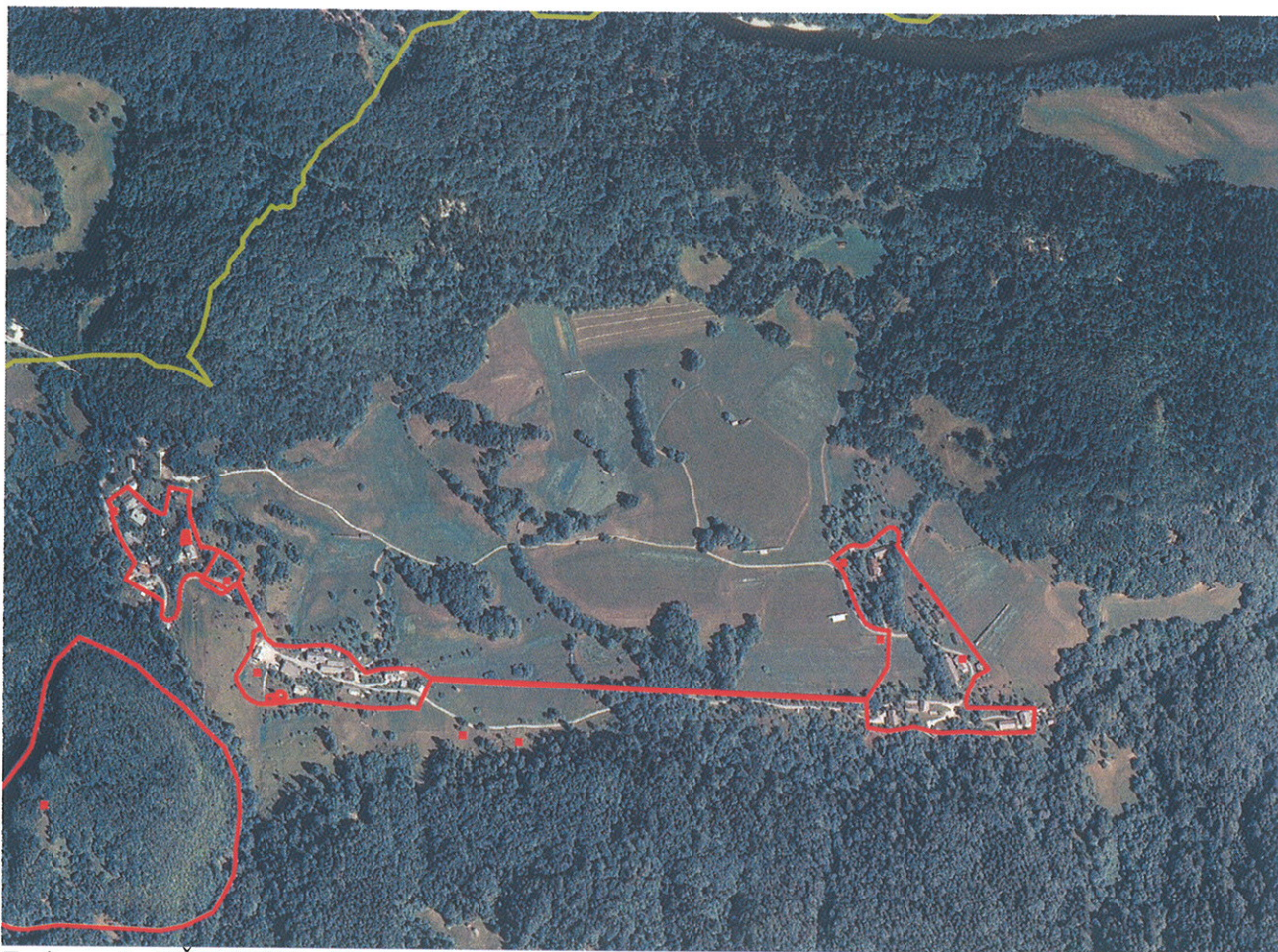
Saša Lavrinc, univ. dipl. inž. arh
Bernarda Jesenko Filipič, dokumentalistka
Tjaša Rotar, univ. dipl. etnol. in kult. antrop.
Tea Fabčič, univ. dipl. etnol. in kult. antrop.
Anja Jesenko, absolventka grafične tehnologije
digitalizacija podatkov

Vodja OE: Miloš Ekar, univ. dipl. um. zgod. in soc.

december 2009

1. Stanje v RKD

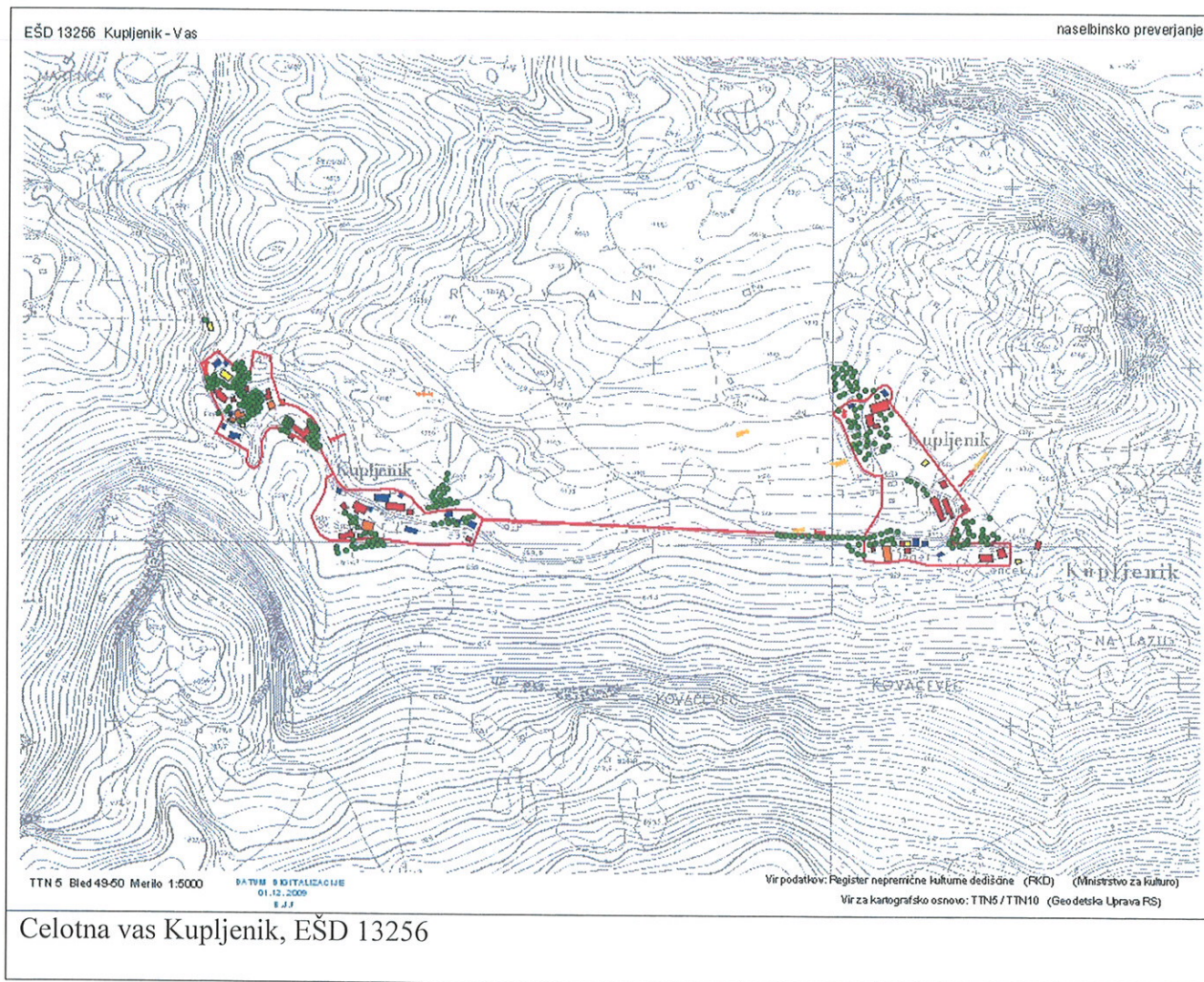
V Register kulturne dediščine je pod številko **EŠD 13256** vpisana enota **Kupljenik – Vas**.

Zaris enote EŠD 13256 Kupljenik – Vas

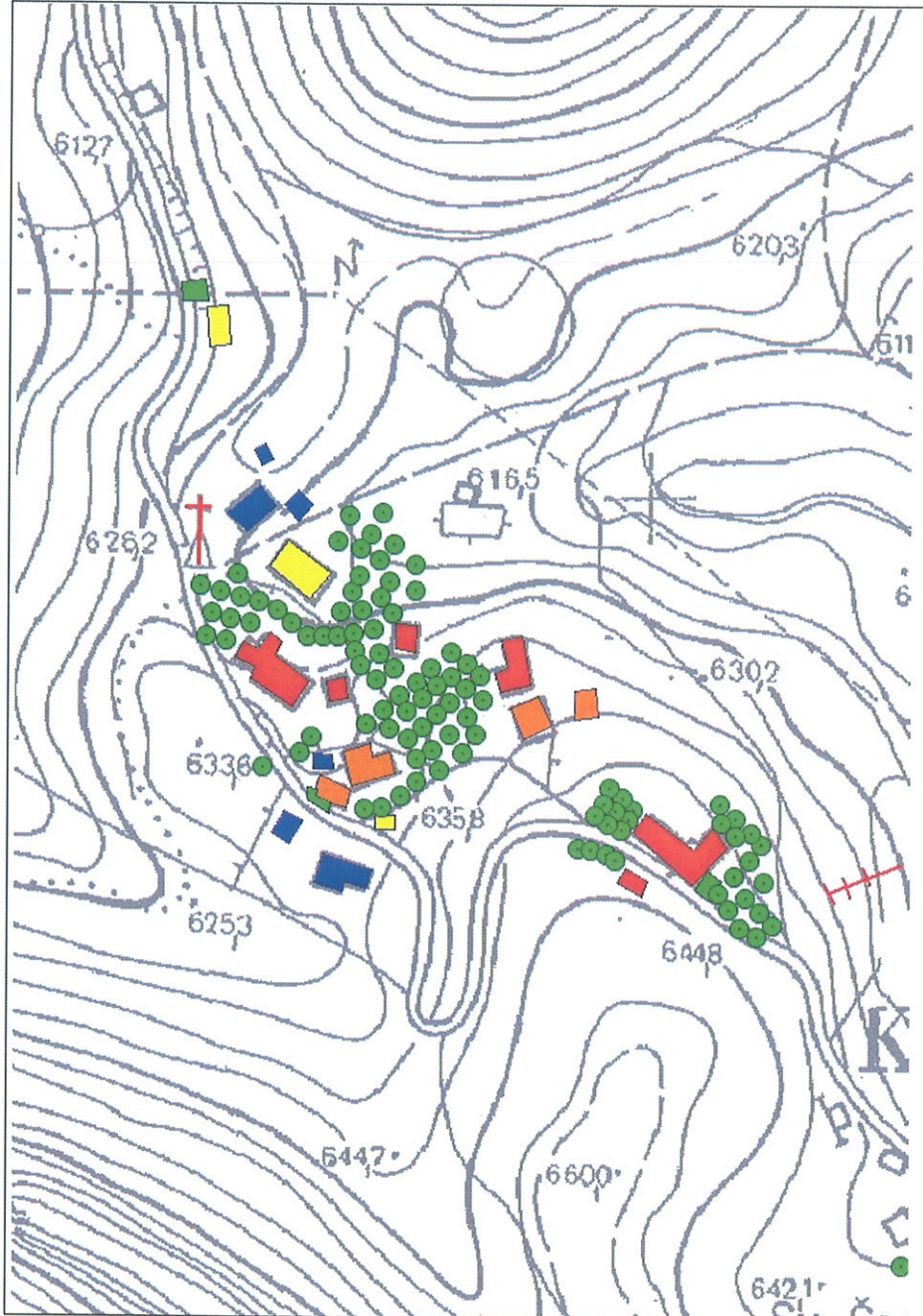
2. Barvna analiza – stanje november 2009

Vas Kupljenik – barvna analiza po sistemu vrednotenja Komisije za naselbinsko dediščino pri ZVKDS

Rdeča	Dediščina, ohranjeno	Rumena	Ni dediščina, usklajeno z zasnovo in morfologijo naselja
Oranžna	Dediščina, delno modificirano	Modra	Ni dediščina, moteče
Rožnata	Posebna stavba glede na slog	Zelena	Vegetacija

EŠD 13256 Kupljenik - Vas

TTN 5 Bled 39 Merilo 1:1500

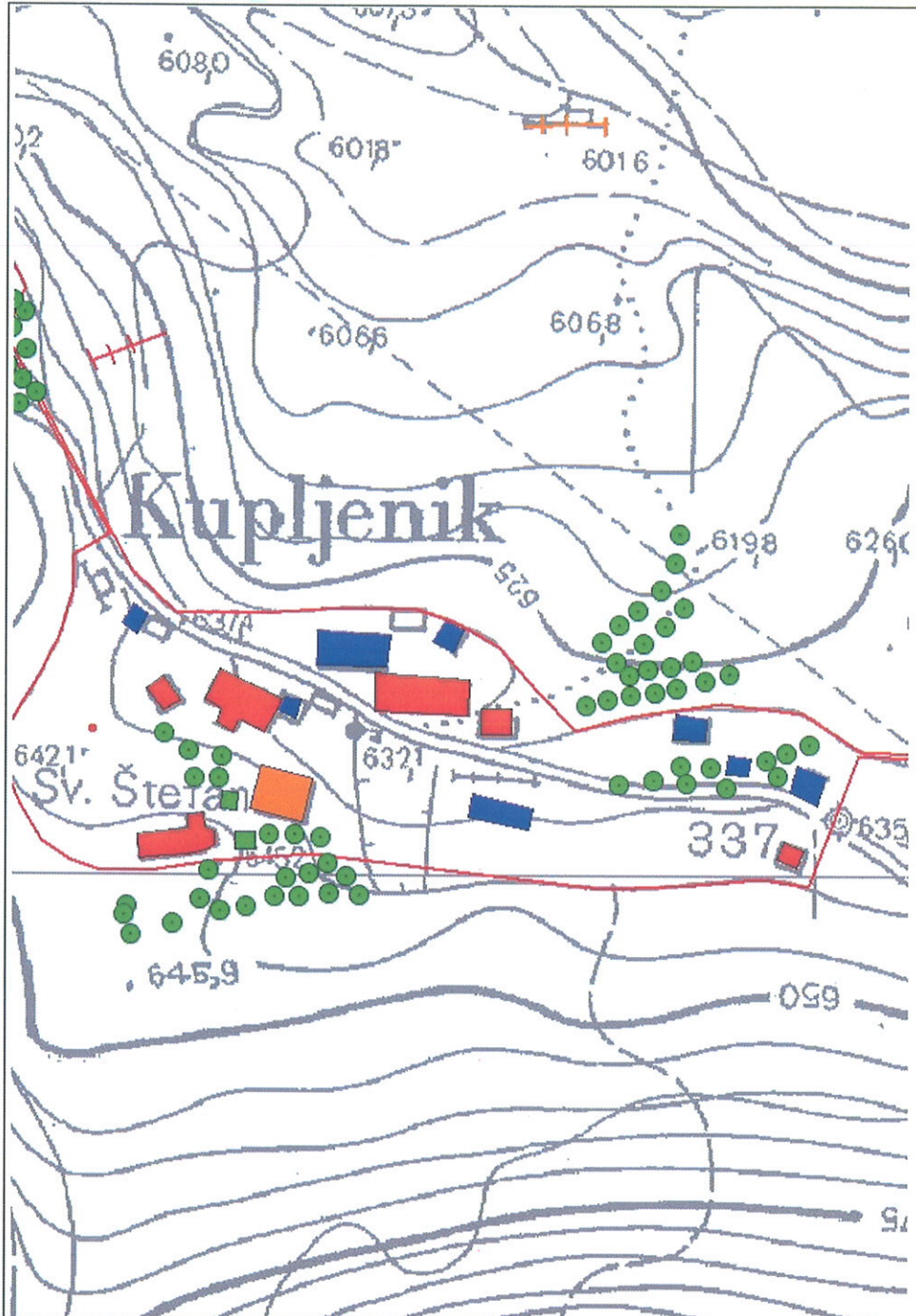
DATUM DIGITALIZACIJE
01.12.2009
B.JF

Vir podatkov: Register reprom Kmetijske dediščine (RKD) (Ministrstvo za kmetijstvo)

Vir za kartografsko osnovo: TTN5 / TTN10 (Geodetska Uprava RS)

Detajl: zahodni del vasi

EŠD 13256 Kupljenik - Vas (osrednji del)

TTN 5 Bled 39 Merilo 1:1500

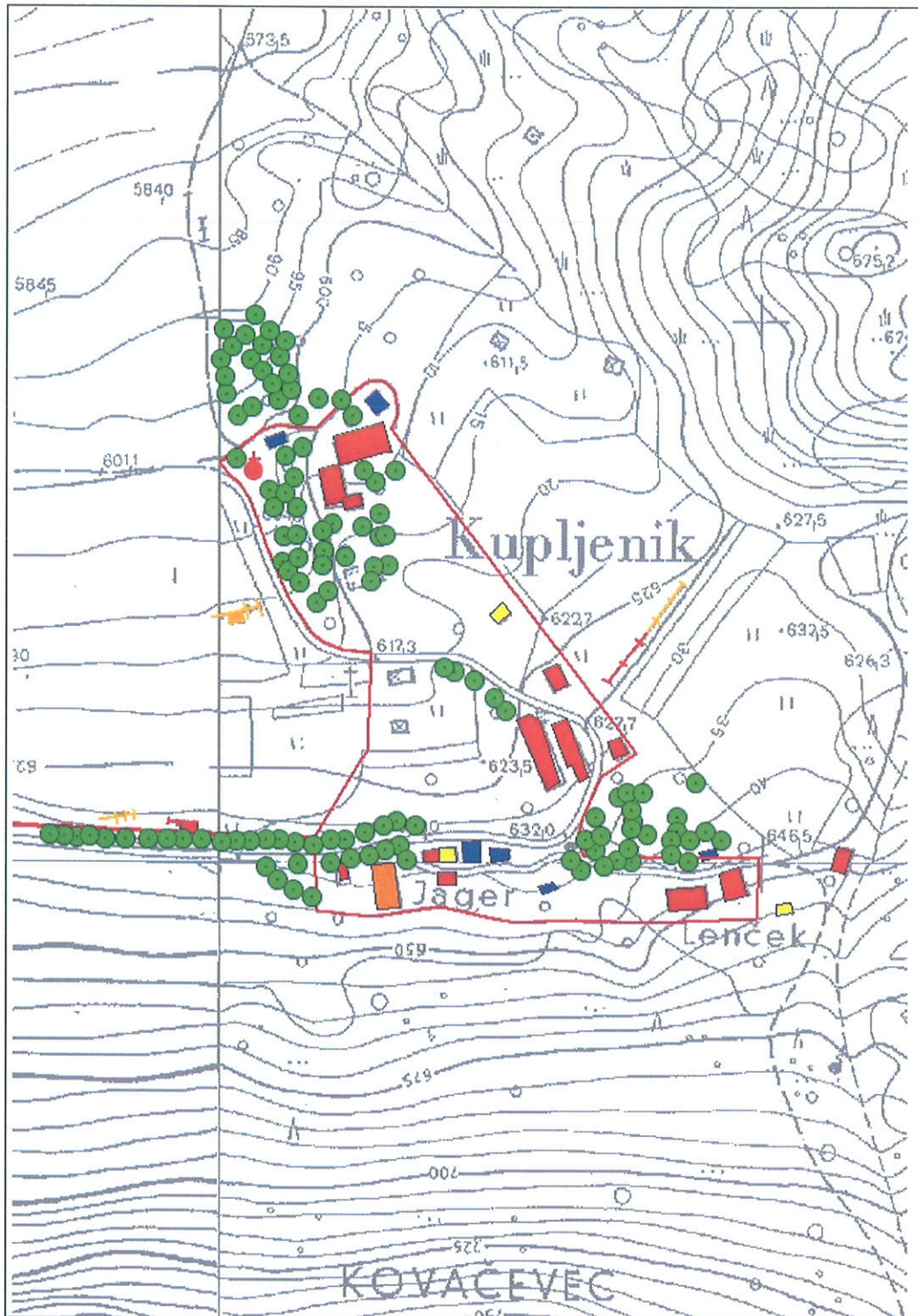
DATUM DIGITALIZACIJE
01.12.2009
B.J.F.

Vir podatkov: Register repnem kmetijskih dedščin (RKD) (Ministrstvo za kmetijstvo)

Vir za kartografsko osnovo: TTN5 / TTN10 (Geodetska Uprava RS)

Detajl: osrednji del vasi

EŠD 13256 Kupljenik - Vas (vzhodni del)

TTN 5 Bled 40 Merilo 1:2500

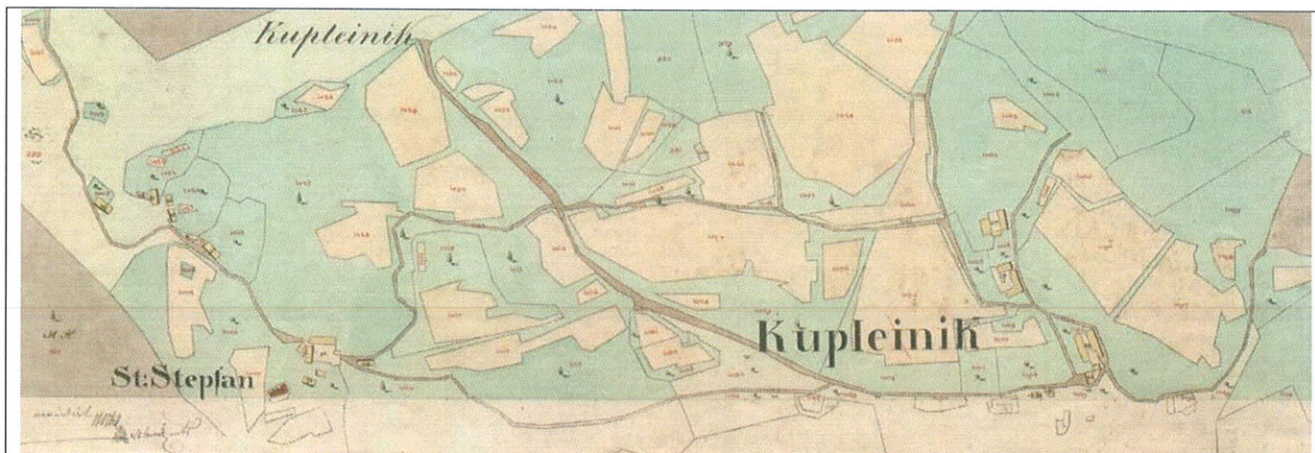
DATUM DIGITALIZACIJE
01.12.2009
B.J.F.

Vir podatkov: Register repnih in občinskih dediščin (RKD) (Ministrstvo za kmetištvo)

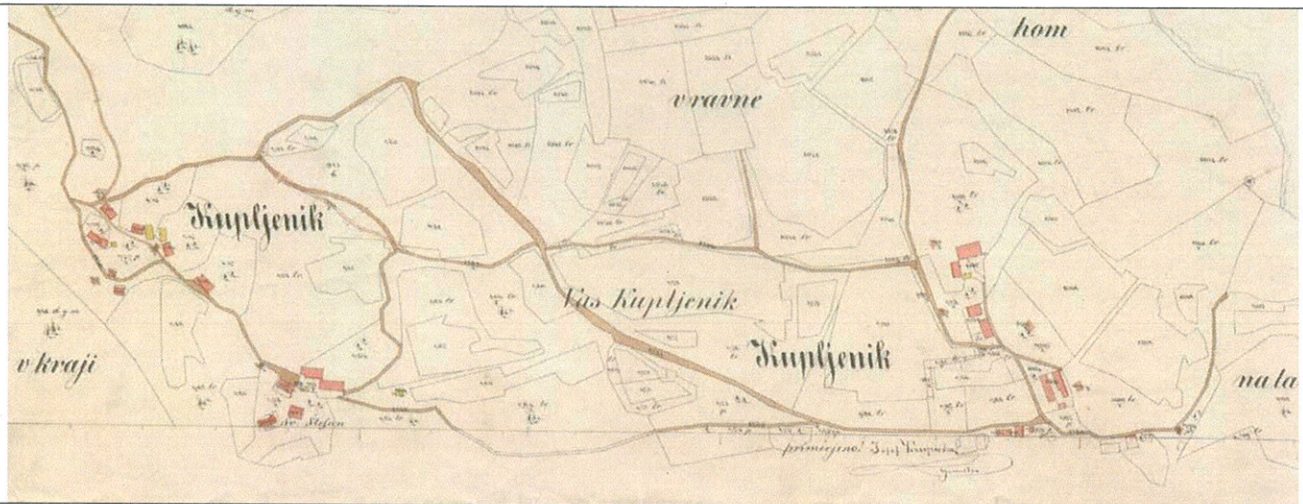
Vir za kartografsko osnovo: TTN5 / TTN10 (Geodetska uprava RS)

Detajl: vzhodni del vasi

Katastrski načrti iz 19. stol.

Katastrski načrt iz leta 1826

Katastrski načrt iz leta 1868

3. Numerično vrednotenje

Ime naselja: BODEŠČE		občina Bled		X	ded.		ni ded.
datum: nov. 2009							
SKLOPI OBDELAVE	PRVINE OBDELAVE	OHRANJENOST PRISOTNIH PRVIN, KI JIH STROKA PREPOZNAVA KOT VREDNOTE (ZNAČILNOSTI)	OCENA 5-1	DELEŽ PRVIN	DOBRA OHRANJENOST PRISOTNIH PRVIN (75% DO 100%)	DELNA OHRANJENOST PRISOTNIH PRVIN (50% DO 75%)	SLABA OHRANJENOST PRISOTNIH PRVIN (POD 50%)
I. Lega naselja v prostoru (tridimenzionalna podoba)	Odnos med krajino in naseljem oz. med naseljem in delom naselja	prilagoditev reliefnim značilnostim in komunikacijam (vodotoki, poti,...) kot podlaga za njegov razvoj	5				
		naravne in druge meje rasti naselja	5				
		robovi naselja	5				
		naravne prvine znotraj naselja (javne zelene površine, vodotoki)	5				
		povprečna ocena	5,00	100%	X		
	Volumen naselja oz. dela naselja	silhueta naselja (določena z naravnim reliefom in stavbami)	4				
pogledi na naselbinsko celoto in iz nje z različnih strani		4					
	povprečna ocena	4,00	80%	X			
II. Zasnova in morfologija naselja (dvodimenzionalna slika)	Berljivost naselbinske strukture	parcelacija	5				
		ulična mreža, ostale komunikacije in javni prostor	4				
		zazidalni sistemi (gostota, lega objektov, njihovi medsebojni odnosi in horizontalni gabariti)	4				
		zgodovinska rast naselja (razpoznavnost nastanka in razvojnih faz; rast navzven in navznoter)	5				
		povprečna ocena	4,50	90%	X		
Funkcionalne enote naselja	domačije	4					
	območja napajalnih korit	5					
	povprečna ocena	4,50	90%	X			
III. Stavbno tkivo in detajli	Prevladujoč stavbni tip in posebne stavbe	stavbne mase	3				
		nakloni strešin	5				
		razmerja med fasadnimi površinami in stavbnimi odprtinami	4				
		gradiva, strukture, barve	4				
		cerkev, kapela, grad, šola, ...	5				
		povprečna ocena	4,20	84%	X		
Naselbinski detajli- njih nima	napajalnik-perišče	5					
	znamenja	5					
	vrtno ograje-potovi	4					
	dominantno drevo, ...						
	povprečna ocena	4,67	93%	X			

Naselje opredelimo kot naselbinska dediščina - ko smo ugotovili pri vseh šestih prvinah obdelave stanje delne ohranjenosti prisotnih prvin (od 50% do 75%) ali vsaj pri prvih treh prvinah obdelave (stolpcih) stanje dobre ohranjenosti prisotnih prvin (od 75% do 100%). Iz tega sledi, da vas Kupljenik zadosti kriterijem za opredelitev kot naselbinska dediščina.

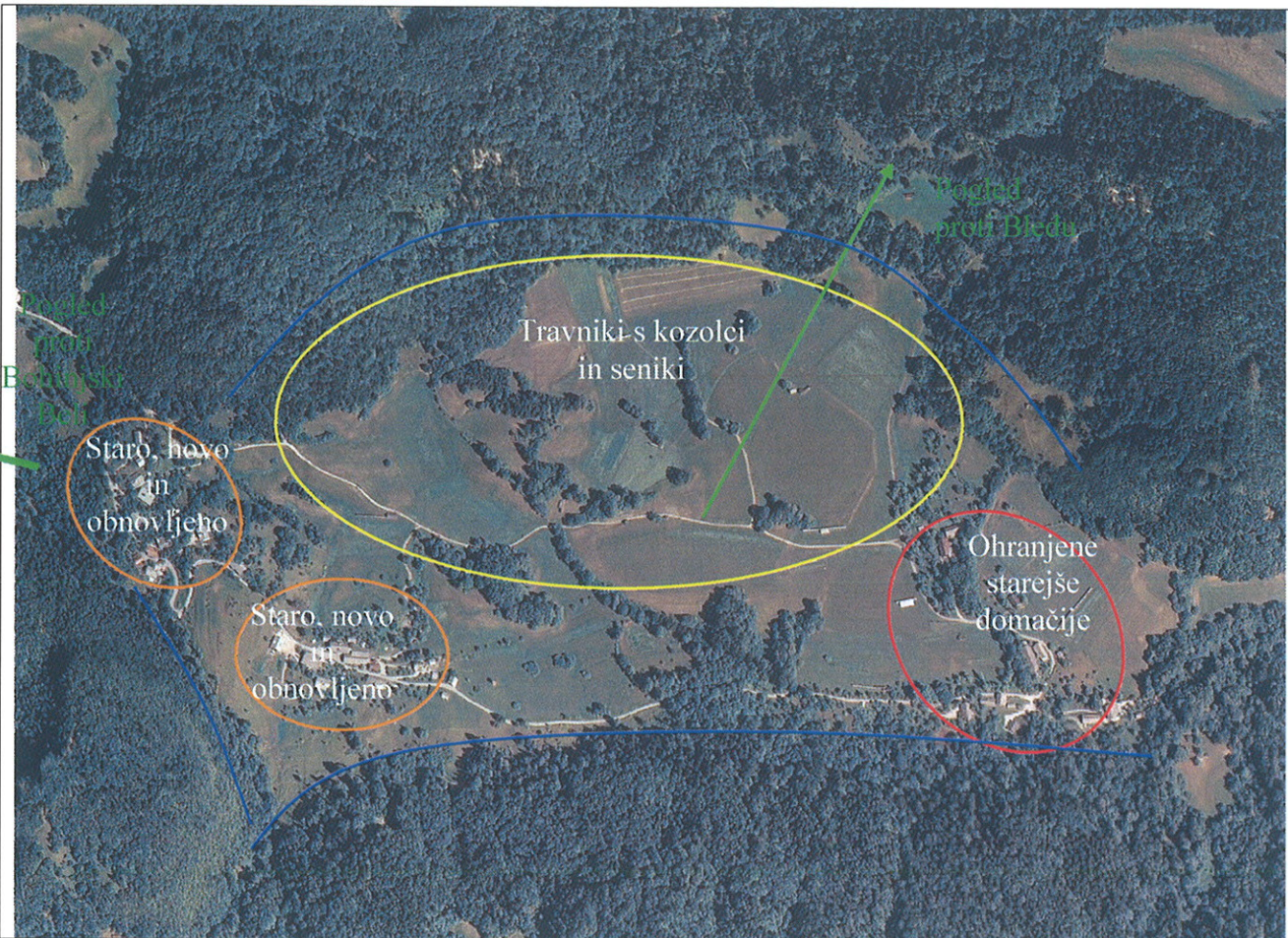
4. Slikovni prikaz obravnavanih prvin in usmeritve za njihovo varovanje

4.1. Odnos med krajino in naseljem

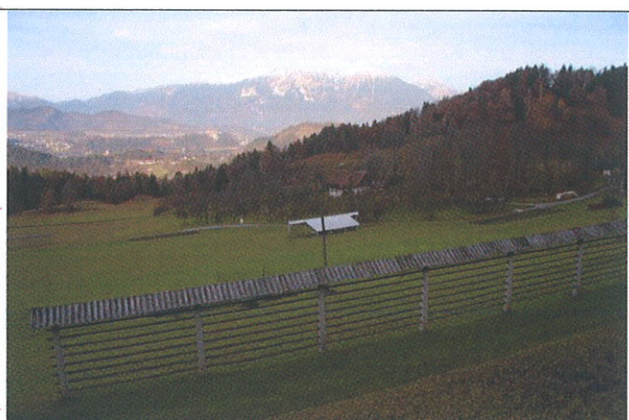
- prilagoditev reliefnim značilnostim in komunikacijam (vodotoki, poti,...) kot podlaga za njegov razvoj, naravne in druge meje rasti naselja, robovi naselja, naravne prvine znotraj naselja (javne zelene površine, vodotoki)

Kupljenik –orto foto posnetek širšega območja

Modro: meje poselitvenega območja

Travniki s kozolci, seniki in sadovnjaki severno od vasi. Naselje se je razvilo ob poti na današnjem južnem robu čistine, severno od njega so polagoma izkrčili travniške površine.

Hrib Hom – vzhodni rob naselja

Gozdna meja - južni rob naselja

Naravne prvine znotraj naselja – razgiban relief

Naravne prvine znotraj naselja – sadni drevored ob cesti, sadovnjak ob kozolcih, živica kot ostanek razmejitve celkov

Opis: Odnos med krajino in naseljem je jasno berljiv. Naselje je zraslo na izkrčenini, obdani z gozdom, na najvišji možni točki. Nižji, položnejši deli so izkoriščeni kot obdelovalne površine. Na katastrskem načrtu iz leta 1826 so vidne njive med travniškimi površinami. Danes so obdelovalne površine izkoriščene kot travniki s kozolci in seniki ter sadovnjaki.

Usmeritev za varovanje: Odnos med naseljem in krajino je treba ohranjati. Naselje naj se ohranja v obstoječih mejah. Ohranjati je treba nepozidane površine na vzpetini nad vasjo in v dolini pod vasjo.

4.2. Volumen naselja

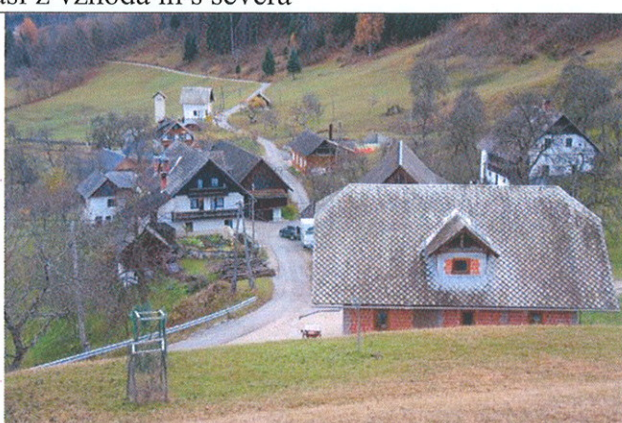
- silhueta naselja (določena z naravnim reliefom in stavbami), pogledi na naselbinsko celoto in iz nje z različnih strani

Pogled na osrednji del vasi z vzhoda in s severa

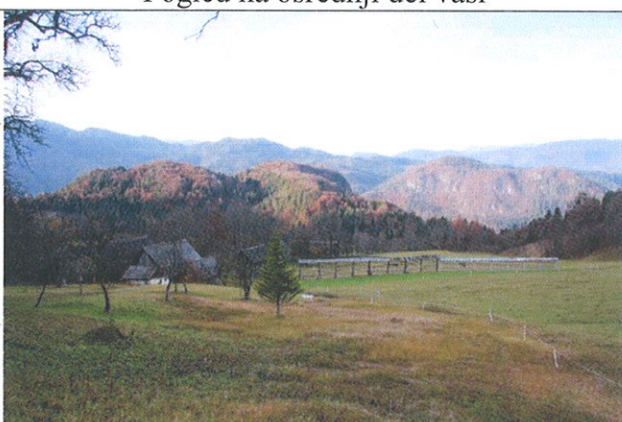
Pogled na zahodni del vasi

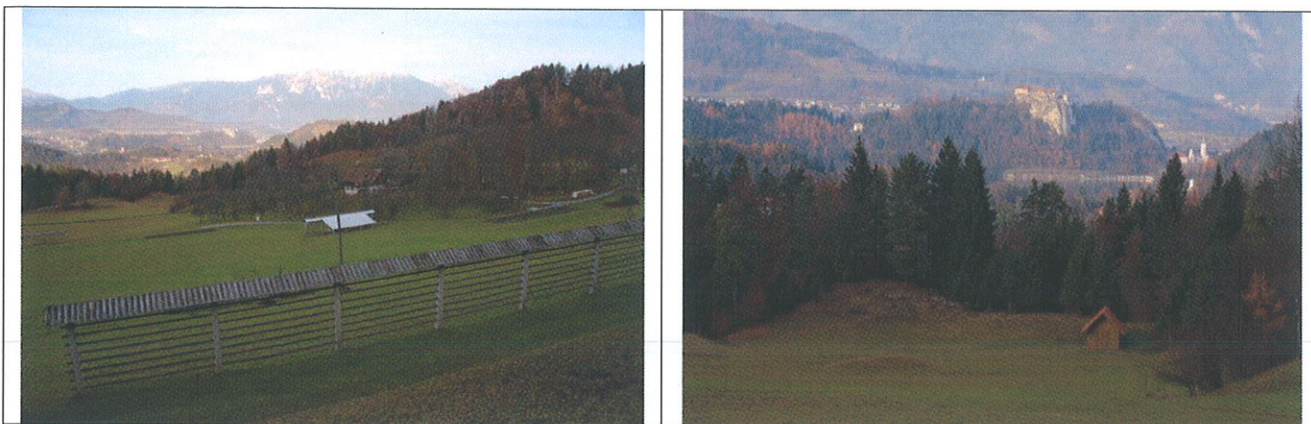

Pogled na osrednji del vasi

Pogled na vzhodni del vasi

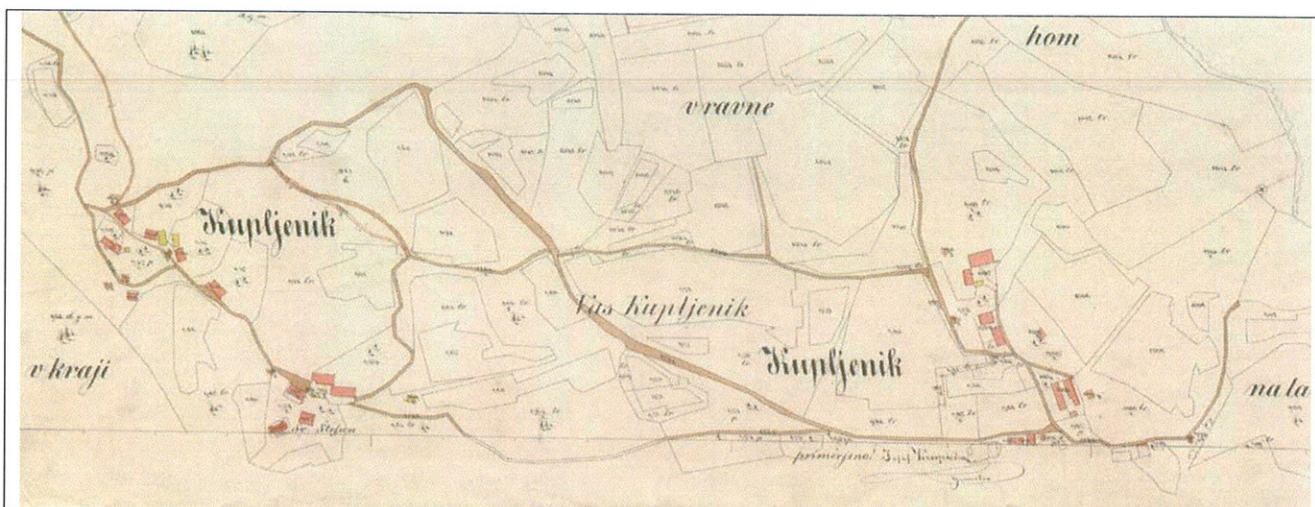
Pogled iz vasi proti severu – v ozadju Karavanke s Stolom, spredaj Bled

Opis: Naselje Kupljenik ima ohranjeno silhueto iz odprtega prostora. V pogledih na vas ima pomembno vlogo visokodebelna vegetacija - sadovnjaki na robovih vasi. Cerkev predstavlja dominantno v prostoru, postavljena je na najvišjo točko v osrednjem delu vasi. Ostali objekti so ji po gabaritih podrejeni. Iz vasi se čez ohranjeno krajino odpirajo pogledi na sever proti Blejskemu kotu in Karavankam ter na zahod proti Bohinjski Beli.

Usmeritev za varovanje: Ohranjajo naj se pogledi na vas iz vseh vstopnih smeri in iz odprte pokrajine, ravno tako pogledi iz vasi na pokrajino. Silhueta naselja s cerkvijo kot dominantno naj se ohranja. Novogradnje naj se podrejajo višinskemu gabaritu naselja.

4.3. Berljivost naselbinske strukture

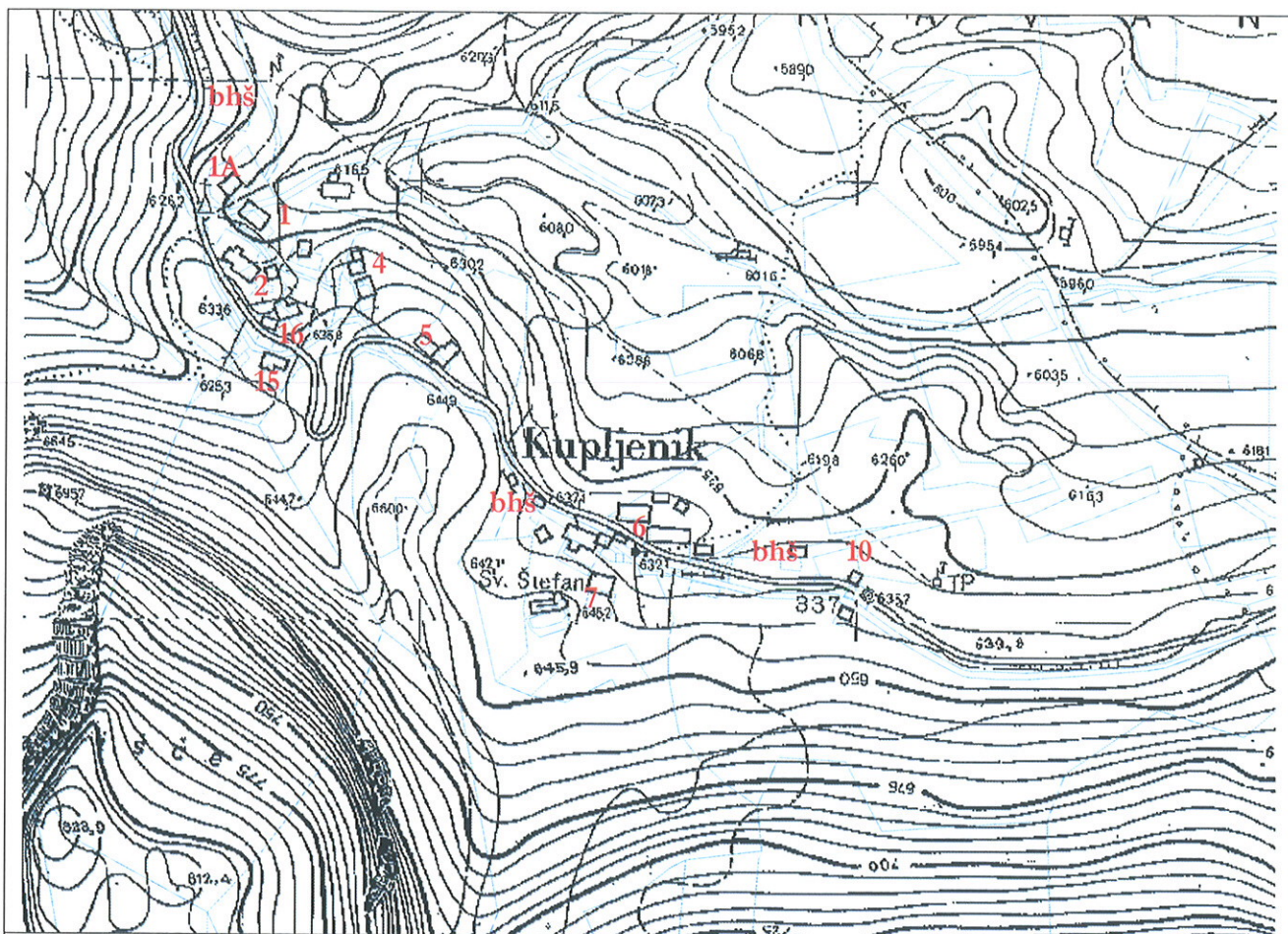
- parcelacija, ulična mreža, ostale komunikacije in javni prostor, zazidalni sistemi (gostota, lega objektov, njihovi medsebojni odnosi in horizontalni gabariti, zgodovinska rast naselja (razpoznavnost nastanka in razvojnih faz; rast navzven in navznoter))

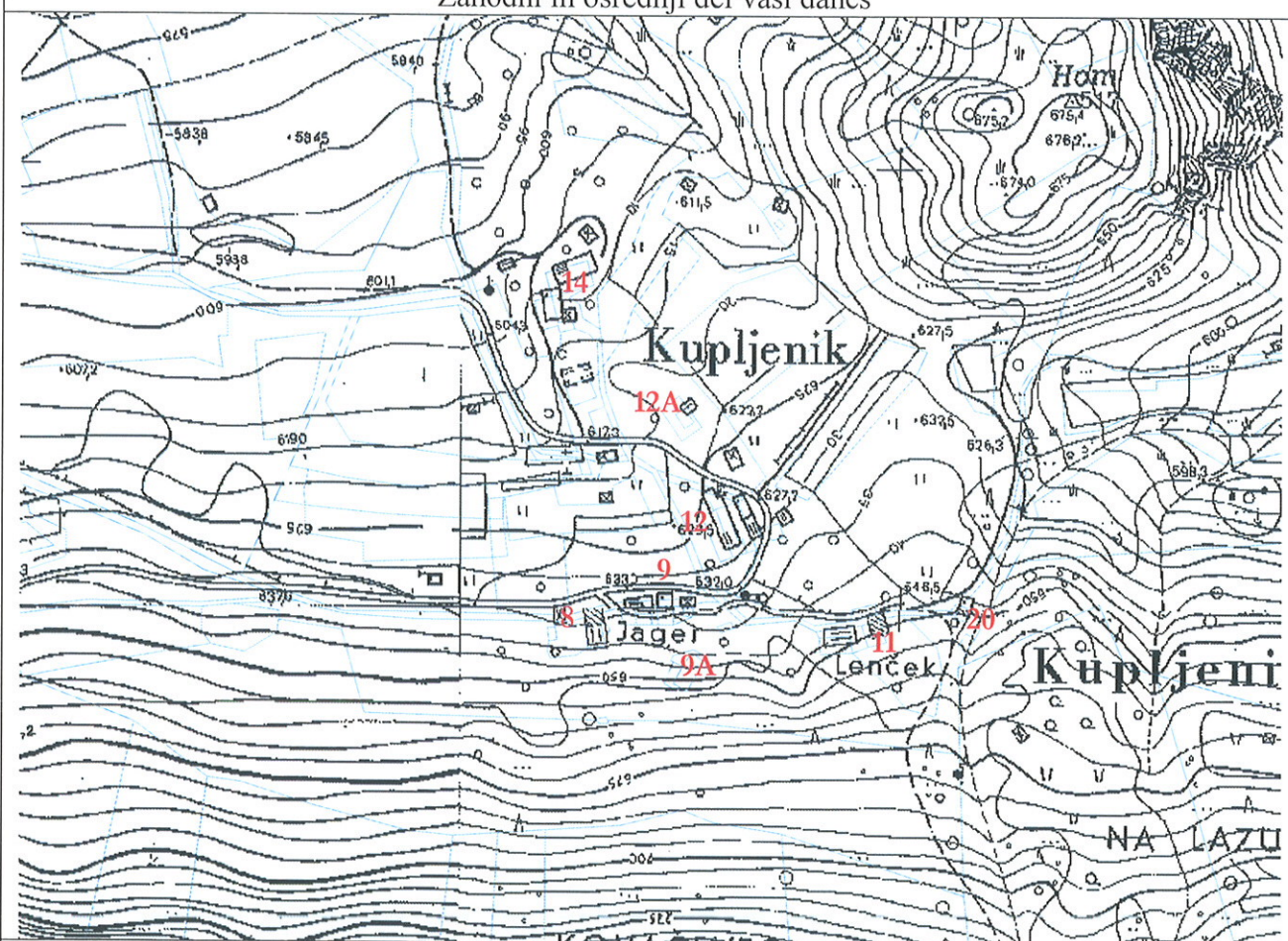
Kataster 1868

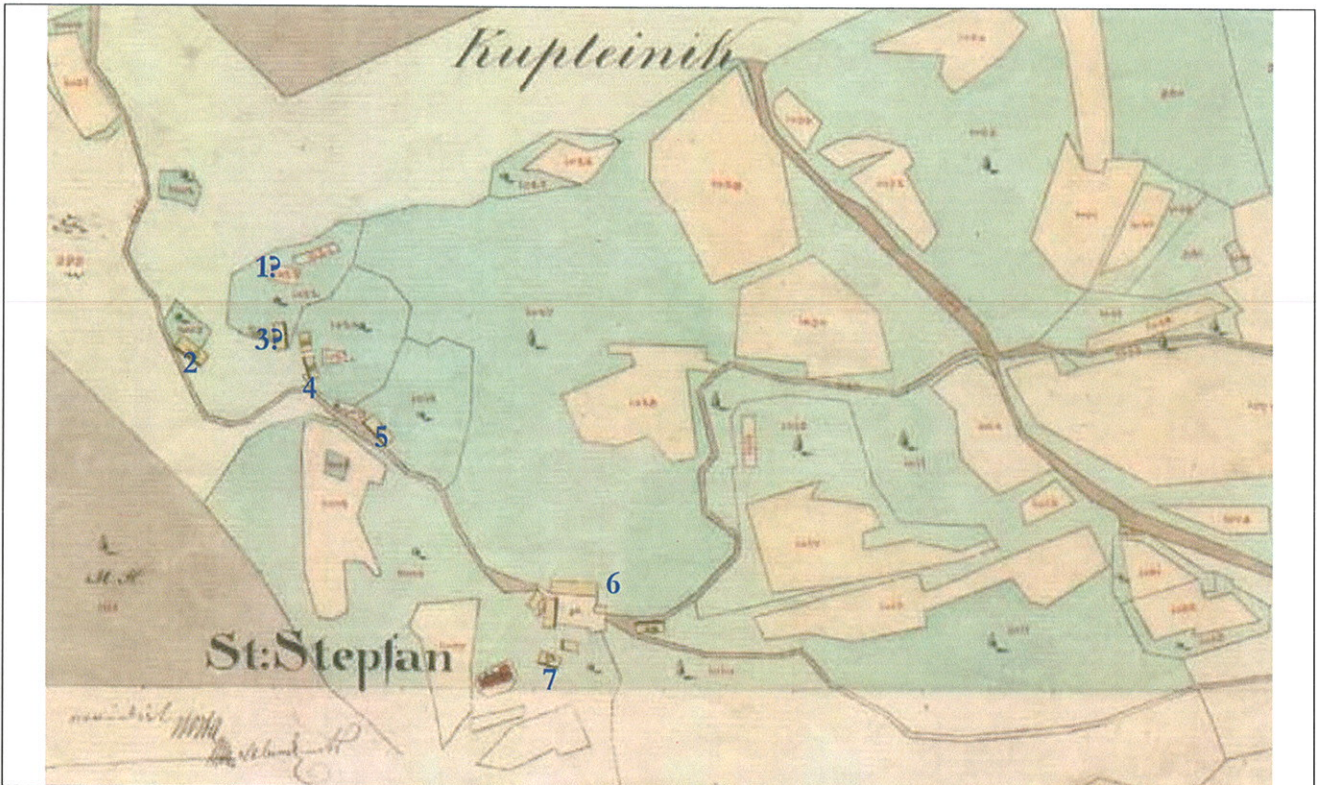
Orto foto posnetek

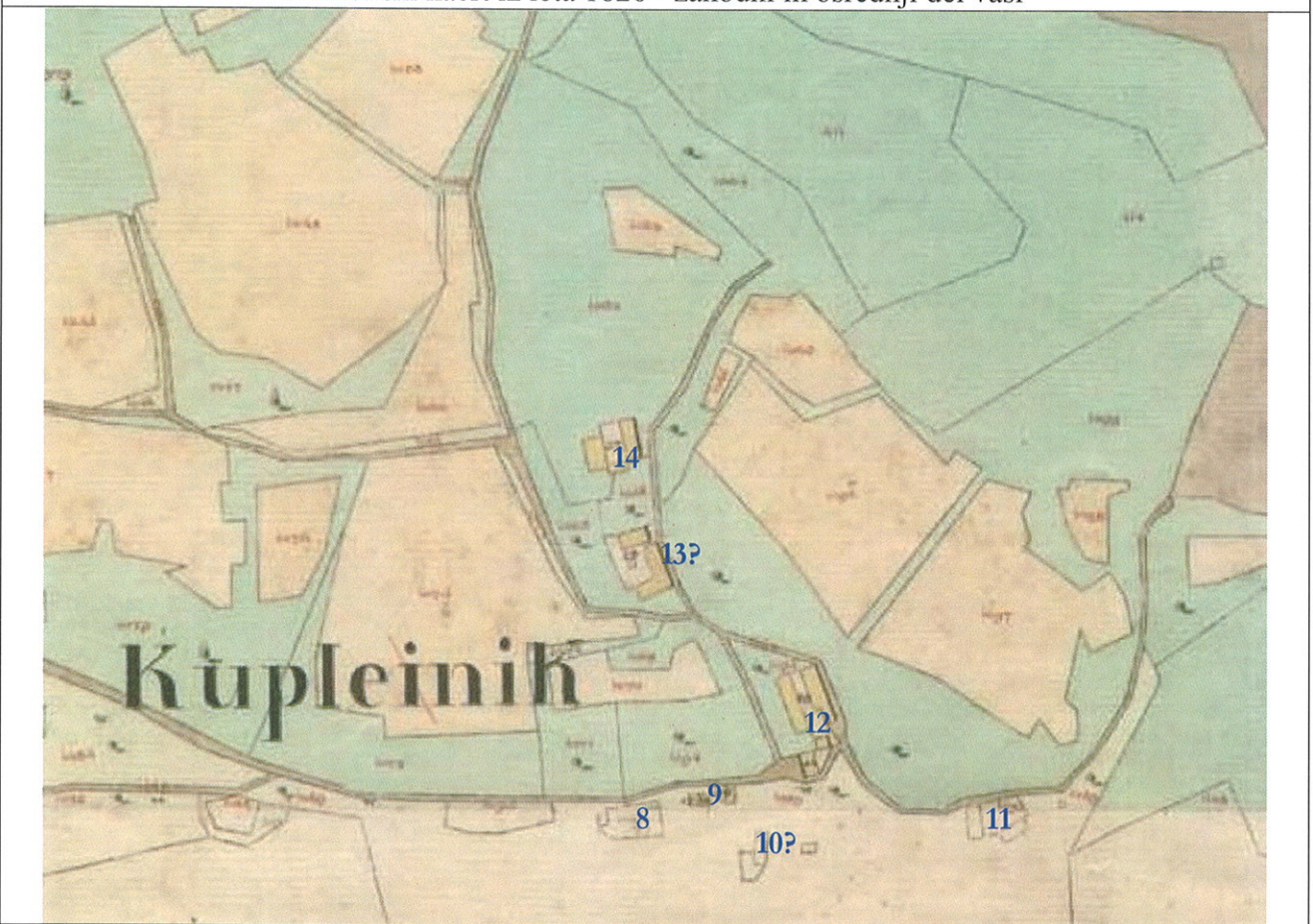
Zahodni in osrednji del vasi danes

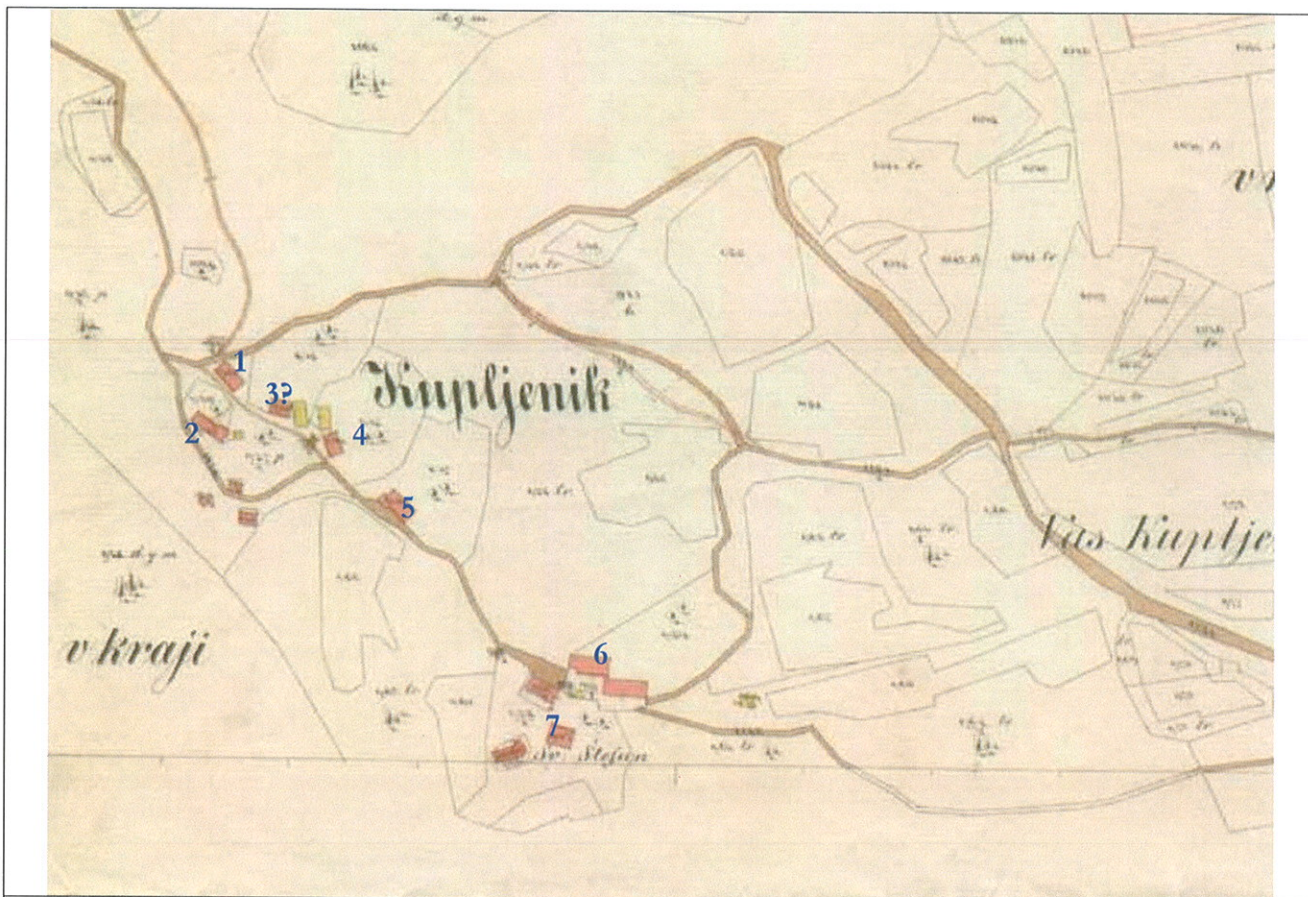
Vzhodni del vasi danes

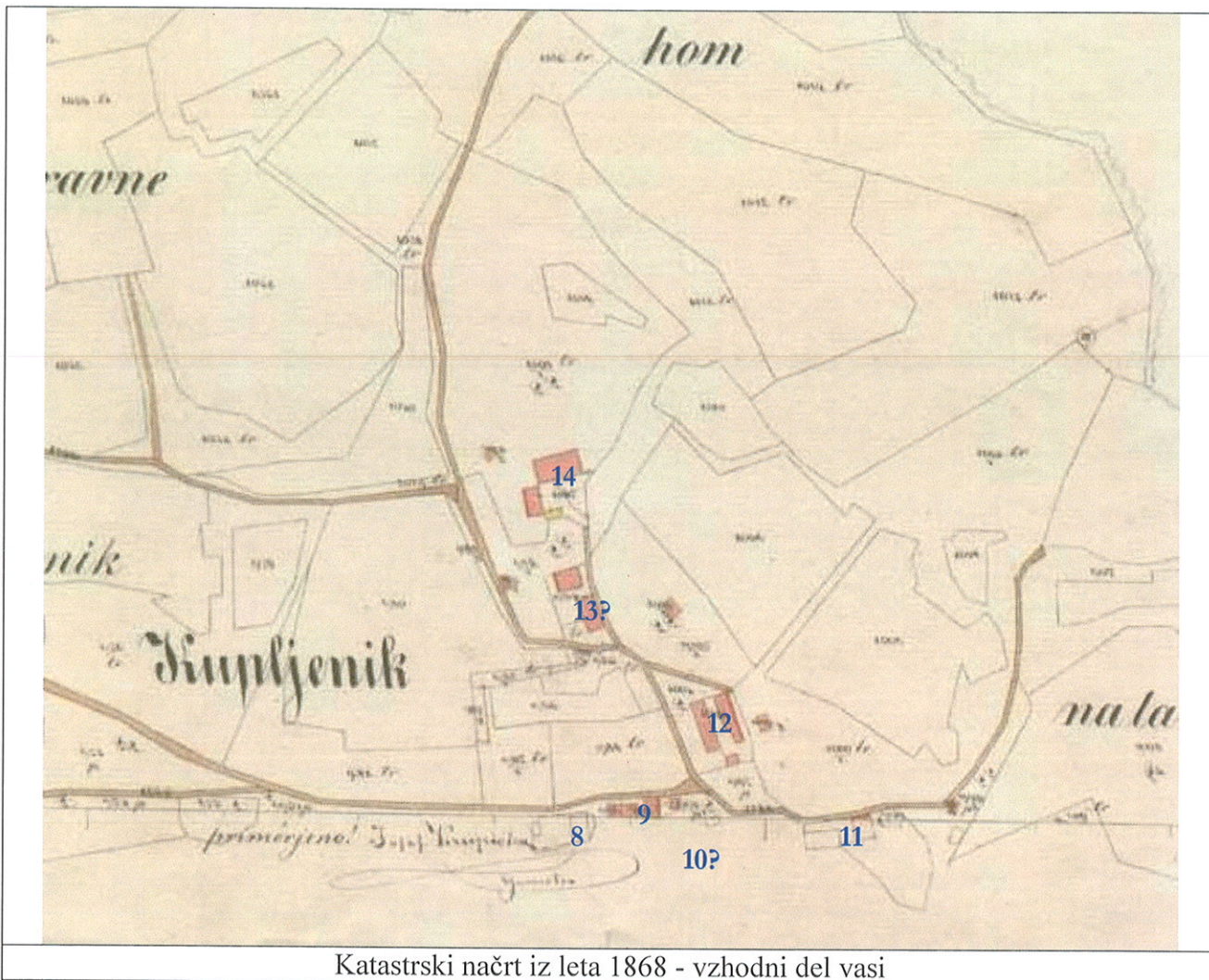
Katastrski načrt iz leta 1826 - zahodni in osrednji del vasi

Katastrski načrt iz leta 1826 - vzhodni del vasi

Katastrski načrt iz leta 1868 - zahodni in osrednji del vasi

Katastrski načrt iz leta 1868 - vzhodni del vasi

Opis: Naselbinska struktura je še danes dokaj jasna in berljiva. Naselje je sestavljeno iz treh delov, nanizanih ob cesti na južnem, dvignjenem robu čistine. Vzporedno s cesto vodi še ena pot po sredini čistine, določene povezovalne poti so ohranjene, ena od nekdanjih pomembnih povezovalnih poti je danes opuščena, ob njej se je zarasla drevesna živica. Stavbe so v veliki meri postavljene vzporedno s plastnicami. Starejša poselitve se ohranja v vzhodnem in deloma v osrednjem delu vasi. V zahodnem delu vasi je največ novogradenj. Novogradnje v vasi se v precejšnji meri ohranjajo na lokacijah, kjer so že prej stali objekti. Nova poselitve zaenkrat ne izstopa iz vzorca starega naselja.

Usmeritev za varovanje: Ohranjati je treba mrežo komunikacij in poselitveno strukturo v vasi, odnos med grajenimi in naravnimi prvinami na robovih ter znotraj naselja. Naselje naj se ohranja v obstoječih mejah. Ohranja naj se postavitev objektov v prostor vzporedno s plastnicami s smeri plastnic.

4.4. Funkcionalne enote naselja

-stavbne celote, domačije, tržni prostori, ulični prostori, zelene površine,...

Orto foto posnetek domačije

Orto foto posnetek domačije

Kupljenik 11 – gospodarsko poslopje je postavljeno vzporedno s plastnicami, stanovanjski objekt je postavljen pravokotno na plastnice

Kupljenik 12 – stanovanjski in gospodarski objekt sta postavljena vzporedno s plastnicami

Orto foto posnetek domačije

Orto foto posnetek domačije

Kupljenik 2 – stegnjeni dom; stanovanjski in gospodarski del sta pod enotno streho

Kupljenik 14 – gospodarsko poslopje in stanovanjski objekt sta pravokotna drug na drugega

Kupljenik – pri Vršanu – danes opuščena domačija jugovzhodno od Kupljenika. Nekoč je bila tu domačija z zemljo v celku.

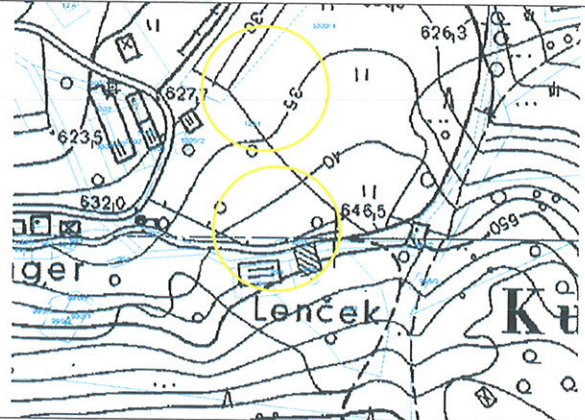
Opis: Starejši del Kupljenika sestavljajo domačije različnih tipov, stegnjeni domovi, vzporedni domovi, domovi na vogel (kjer pa se stanovanjski in gospodarski objekt ne stikata, pač pa sta pravokotna drug na drugega), gručasti domovi. Posebno funkcionalno celoto predstavlja območje cerkve. Novejši objekti so samostojne stanovanjske hiše, ki po tipologiji niso usklajene s kmečkimi domovi.

Usmeritev za varovanje: Ohranja naj se tradicionalne funkcionalne enote naselja – domačije.

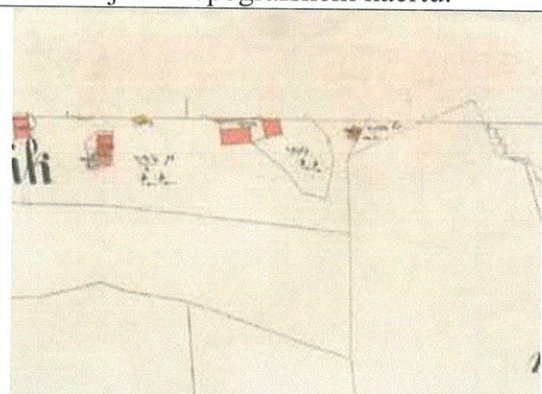
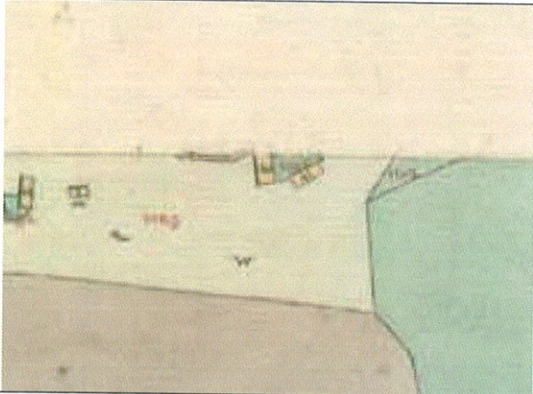
4.5. Prevladujoč stavbni tip in posebne stavbe

- stavbne mase, nakloni strešin, razmerja med fasadnimi površinami in stavbnimi odprtinami, gradiva, strukture, barve, cerkev, kapela, grad, šola

Kupljenik 11

Domačija Kupljenik 11 na orto foto karti in na temeljnem topografskem načrtu.

Domačija Kupljenik 11 na katastrih iz let 1826 in 1868.

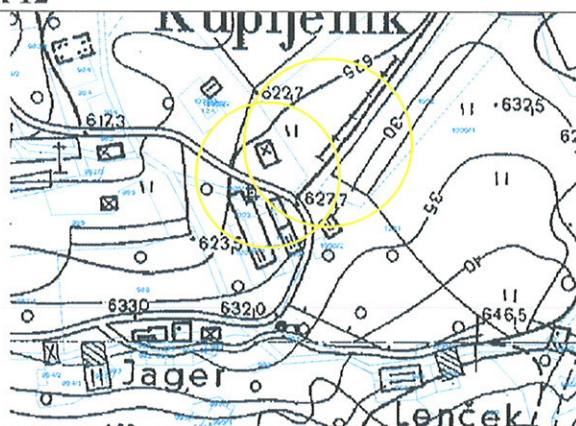
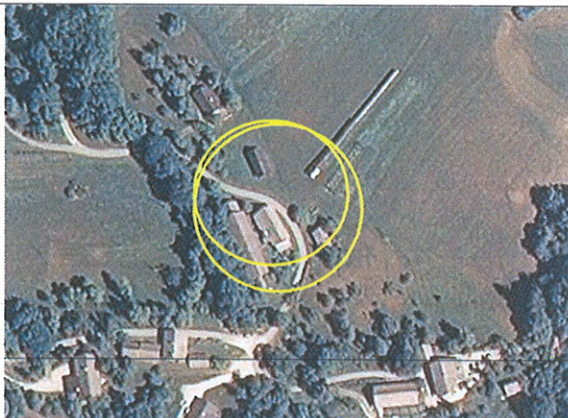

Gospodarsko poslopje - severna fasada

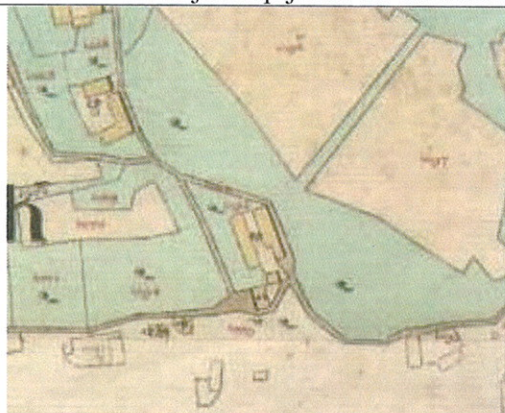
Gospodarsko poslopje - severna in zahodna fasada

Kupljenik 11 – Hiša in gospodarsko poslopje sta postavljena pravokotno drug na drugega. Hiša je nadstropna, zidana, z dvokapno strmo streho. Okna so deljena na polja. Gospodarsko poslopje je spodaj zidano, zgoraj leseno. Leseni del je zgrajen delno iz horizontalno položenih brun, delno iz vertikalno postavljenih desk. Zatrep je lesen, iz vertikalno postavljenih desk s prezračevalnimi linami. Ob daljši stranici gospodarskega poslopja poteka lesen gank z lesenim zunanjim stopniščem.

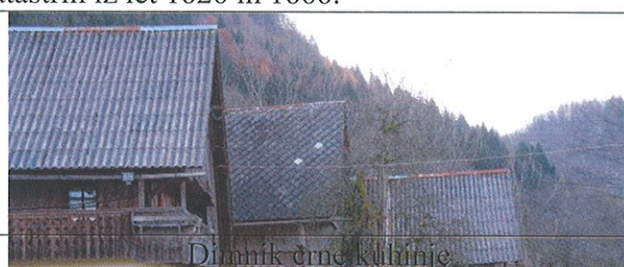
Kupljenik 12

Domačija Kupljenik 12 na orto foto karti in na temeljnem topografskem načrtu.

Domačija Kupljenik 12 na katastrih iz let 1826 in 1868.

Dvorišče med objektoma – pogled z juga

Gospodarsko poslopje – pogled s severa

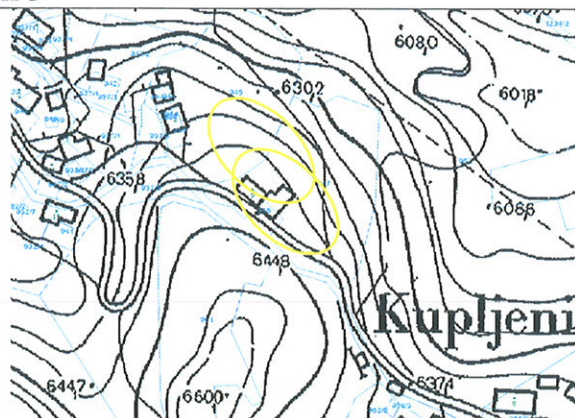
Gospodarsko poslopje – kamnit mostovž

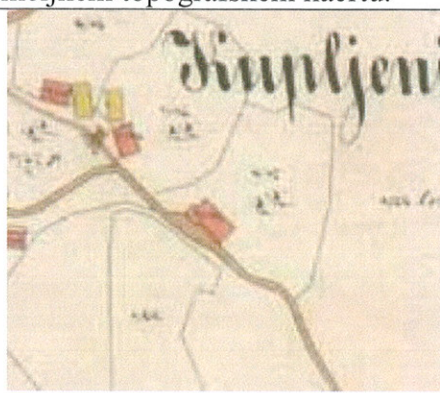
Kašča

Kupljenik 12 – Vzporedna domačija. Hiša je spodaj zidana, zgoraj lesena, opasana z gankom z rezljanimi letvami. Hiša ima portal iz tufa in okna, razdeljena na polja. Dimnik kaže na ohranjeno črno kuhinjo. Gospodarsko poslopje je spodaj iz kamna zidano, zgoraj leseno z leseno križno konstrukcijo in gankom. V nadstropje vodi kamnit mostovž. Zatrep je pri obeh objektih lesen, iz verikalno postavljenih desk. K domačiji spadata še kozolec toplar in kašča. Kašča je lesena, zgrajena iz brun, na kamnitih temeljih.

Kupljenik 5

Domačija Kupljenik 5 na orto foto karti in na temeljnem topografskem načrtu.

Domačija Kupljenik 5 na katastrih iz let 1826 in 1868.

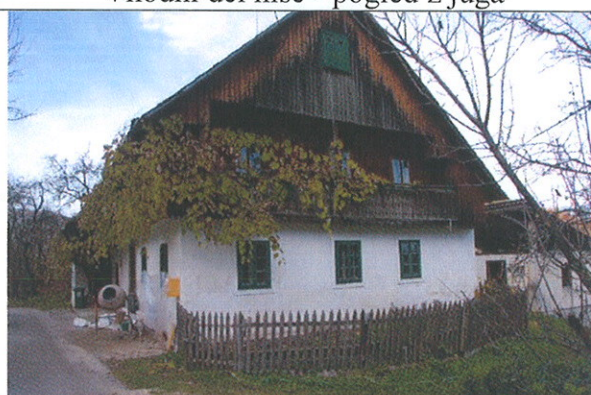
Pogled z zahoda

Vhodni del hiše - pogled z juga

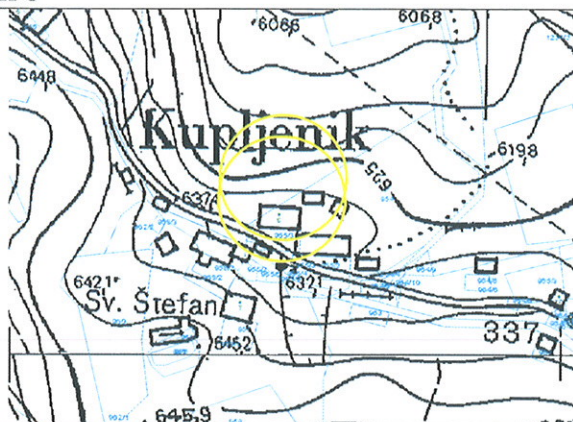
Detajl zahodnega zatrepa

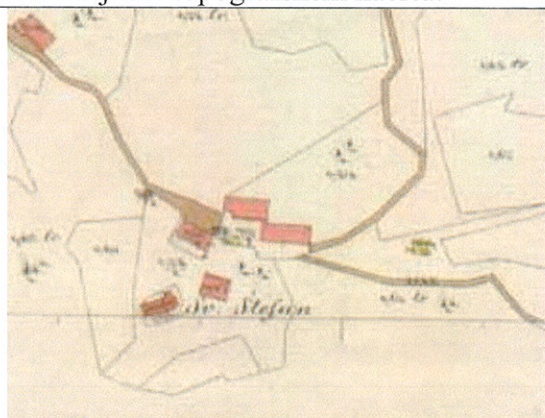
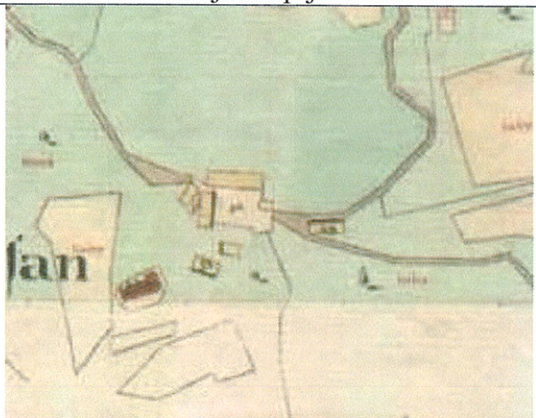
Pogled z juga

Kupljenik 5 – Spodaj zidana zgoraj lesena domačija v obliki stegnjenega doma. V nadstropje vodi leseno zunanje stopnišče. Na krajši fasadi je v nadstropju gank z rezljanimi letvami. Zatrep je lesen, iz vertikalno postavljenih desk. Okna so deljena na polja. Ob hiši je ohranjen vrtiček – gartle.

Kupljenik 6

Domačija Kupljenik 6 na orto foto karti in na temeljnem topografskem načrtu.

Domačija Kupljenik 6 na katastrih iz let 1826 in 1868.

Pogled z zahoda na hišo in gospodarsko poslopje

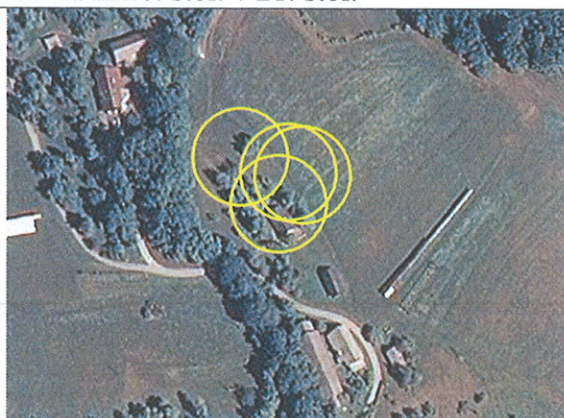

Gospodarsko poslopje – južna fasada

Nov objekt - žaga

Kupljenik 6 – Hiša je predelana, zidana nadstropna z lesnim zatrepom. Gospodarsko poslopje je spodaj zidano, zgoraj leseno, z lesnim mostovžem za dovoz v nadstropje. Zatrep je iz vertikalno postavljenih desk. Blizu gospodarskega poslopja stoji nova žaga – leseni objekt z leseno križno konstrukcijo, sicer značilno za gospodarska poslopja.

Kupljenik 12a – novogradnja iz preloma iz 20. stol. v 21. stol.

Kupljenik 9a – novogradnja iz preloma iz 20. stol. v 21. stol.

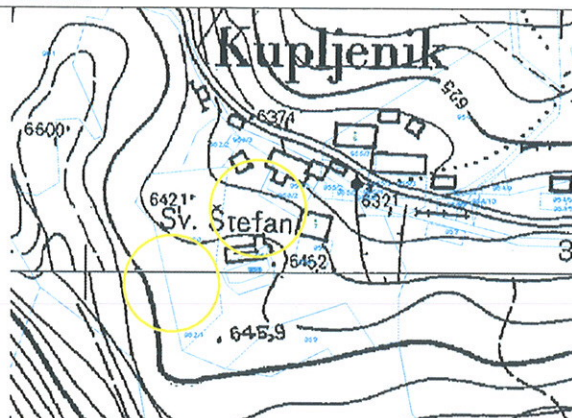
Kupljenik 4 – novogradnja iz preloma iz 20. stol. v 21. stol.

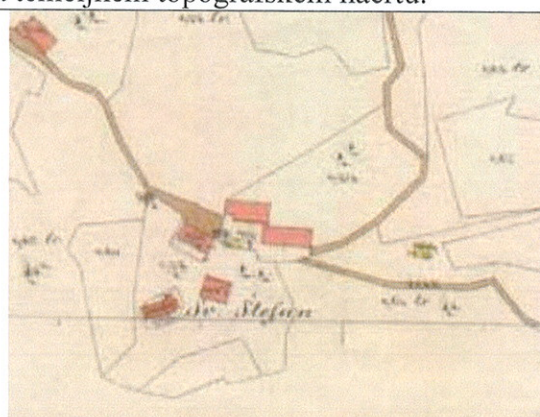
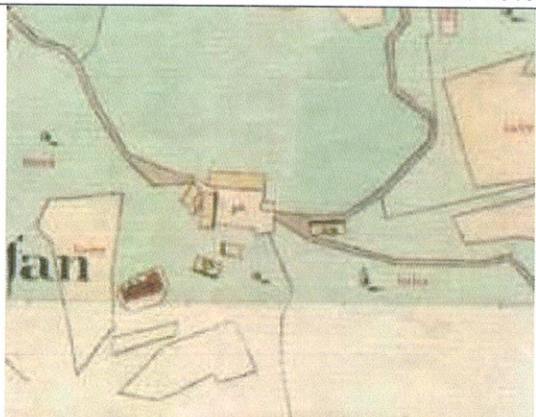
Kupljenik 10 – gasilski dom, stavba iz konca 20. stol.

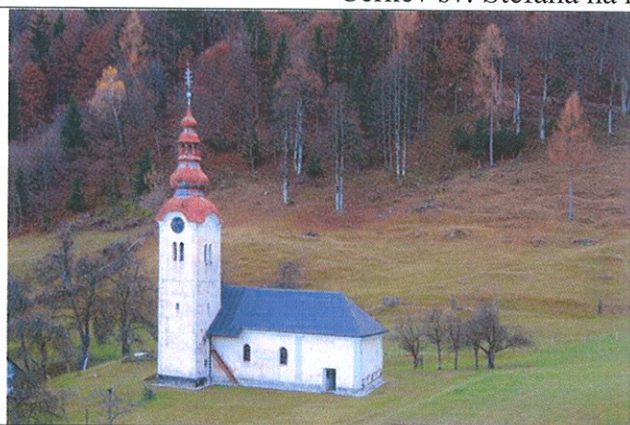
Cerkev sv. Štefana

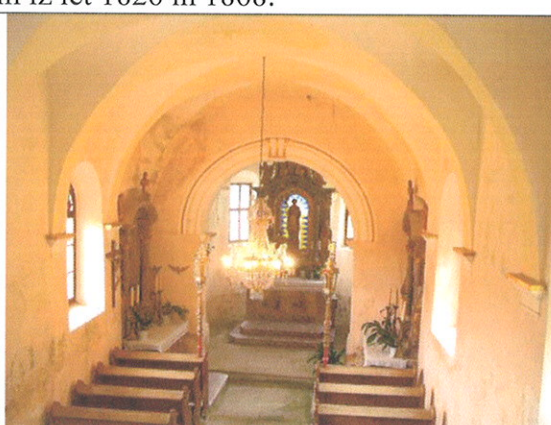
Cerkev sv. Štefana na orto foto karti in na temeljnem topografskem načrtu.

Cerkev sv. Štefana na katastrih iz let 1826 in 1868.

Pogled z zahoda

Notranjost

Cerkev sv. Štefana - V 2. polovici 16. stol. zgrajena cerkev, pozneje barokizirana. Ladja in prezbiterij sta banjasto obokana. Zvonik ima baročno streho. Na zunanjsčini in v notranjsčini so sledovi poznogotskih fresk.

Opis stavbnih tipov in posebnih stavb:

Za stavbe je značilen podolgovat tloris.

Stanovanjske hiše so nadstropne ali vrhkletne (ob breg prislonjene ali v breg potisnjene). Hiše so spodaj zidane, zgoraj zidane ali lesene. Zidan del je ometan, barva je bela ali svetla pastelna. Lesen del je iz vertikalno postavljenih desk, lahko z gankom, ki opasuje hišo. Late na ganku so vertikalno postavljene, navadno rezljane. V celoti zidane hiše imajo lesen zatrep iz vertikalno postavljenih desk. Leseni deli so iz naravno staranega lesa. Strehe imajo strm naklon, so brez čopov, kritina je siva. Stavbno pohištvo je leseno. Nekatere hiše imajo kamnite portale in kamnite okenske okvirje. Okna so

lesena, škatlasta, deljena na polja, lahko s kovanimi okenskimi mrežami. Ponekod je ohranjena še črna kuhinja.

Gospodarsko poslopje je lahko samostojno ali pod skupno streho s stanovanjskim delom. Poslopje je nadstropno, spodaj zidano, zgoraj leseno. Zidan del je ometan, lesen del je iz verikalno položenih desk ali horizontalno položenih brun, z gankom in z zunanjim lesenim stopniščem. Za nadstropje je značilna lesena križna konstrukcija. Late pri ganku so verikalno postavljene in enostavno oblikovane (brez rezbarij), lahko gre tudi za zaprt gank. Za zatrepe so značilne prezračevalne line, ki so dekorativno oblikovane. Spodnji del ima glavno funkcijo hleva, gornji pa skednja. V nadstropje vodi kamnit mostovž. Streha ima strm naklon, je brez čopov, kritina je siva.

Seniki in kašče so leseni objekti, iz horizontalno položenih brun, vezanih na križ. Zatrepi so leseni, iz verikalno položenih desk. Temelj je kamnit. Streha je siva, s strmim naklonom, brez čopov.

Novejše stanovanjske hiše so različne, z določenimi novimi značilnostmi. Tloris je pri nekaterih bolj razgiban, pojavljajo se sodobne izvedbe in barve fasad, stavbno pohištvo je serijsko izdelano in ima drugačne mere kot tradicionalno stavbno pohištvo v vasi. Strm strešni naklon se ohranja, ravno tako siva kritina, ponekod se uvajajo frčade in čopi.

Usmeritev za varovanje: Stavbe znotraj naselbinske dediščine naj ohranjajo oz. vzpostavijo značilno tipologijo iz časa svojega nastanka. Stavbno pohištvo naj povzema obliko in material še ohranjenih primerov. Novogradnje v vasi ne smejo presegati gabaritov varovanih objektov. Povzemajo naj zunanje značilnosti varovanih objektov (simetrične dvokapne strehe z naklonom 38 do 45 stopinj, siva cementna kritina, svetle pastelne barve fasad v zemeljskih tonih, kombinacija zidanega in lesenega dela, značilni ganki,...).

4.6. Naselbinski detajli

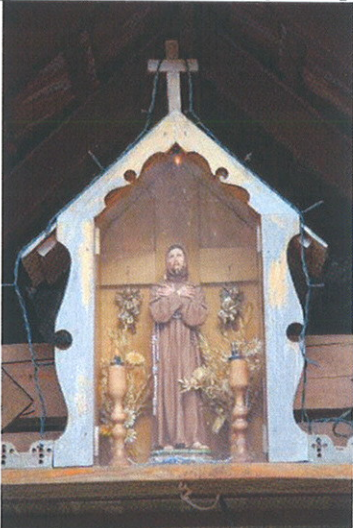
- vodna korita, znamenja, vodnjaki, vrtno ograje – plotovi, suhozidi – škarpe, luči, dominantno drevo, vrtovi, gartlci,...

Slopno znamenje pod domačijo Kupljenik 14

Razpelo blizu domačije Kupljenik 12

Znamenje na pomožnem objektu pri domačiji Kupljenik 16

Spominska plošča NOB

Detajl z napajalnega korita v vzhodnem delu vasi

Napajalno korito nasproti domačije Kupljenik 6

Napajalno korito s periščem v vzhodnem delu vasi

Kamnit zid v vzhodnem delu vasi – nekdanj za vodno regulacijo

Kamnit oporni zid pri domačiji Kupljenik 11

Lesen plot ob cesti od domačije Kupljenik 5 proti srednjemu delu vasi.

Lesen plot v zahodnem delu vasi, ob poti, ki po sredini prečka čistino.

Lesen plot ob cesti med srednjim in vzhodnim delom vasi.

Gartlc pri hiši Kupljenik 5

Vrt pri domačiji Kupljenik 7

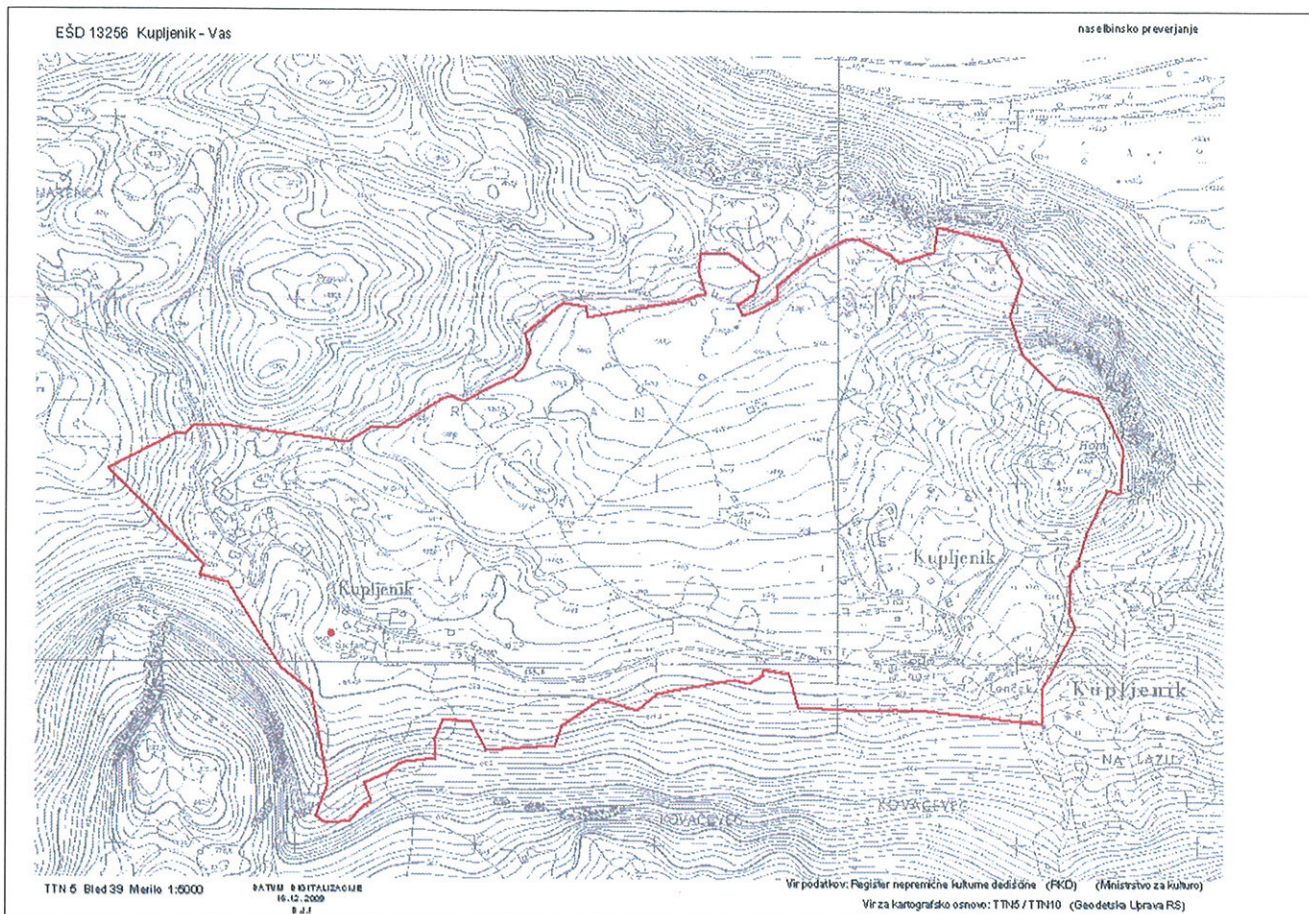
Opis: Vas Kupljenik je bogata z detajli. V vasi stoji več znamenj in spominska plošča NOB. Ob nekaj hišah najdemo gartlce in vrtičke. Ohranjenih je precej lesenih plotov in kamnitih opornih zidov. Vodnih korit je več, vsaj dve sta še delujoči.

Usmeritev za varovanje: Naselbinski detajli (razpela, spomenik, plotovi, kamniti oporni zidovi in zidci, garteljci, vodna korita) naj se ohranjajo. Nove ograje naj se oblikujejo po zgledu starih lesenih ograj. Nove oporni zidovi naj bodo kamniti, oblikovani po vzoru starih. Vodna korita naj ohranijo svojo funkcijo.

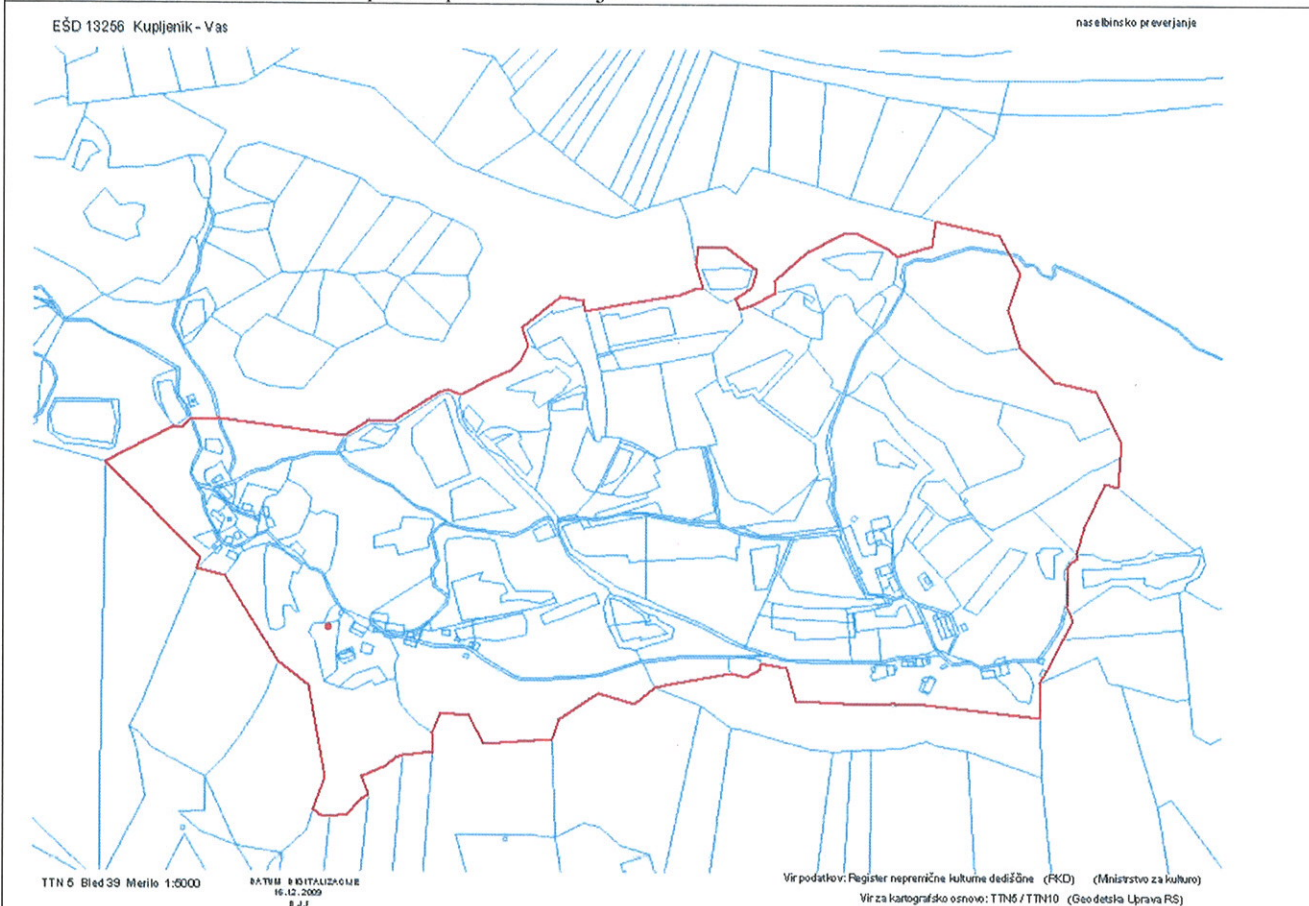
4.7. Drugi podatki

Vas Kupljenik leži na severnem vznožju hriba, tako da so domačije dobršen del leta brez sonca. Pri vsaki domačiji so v preteklosti natančno vedeli za dan, ko na njihovo hišo spomladi prvič posije sonce. To priliko so proslavili tako, da so pri hiši ocvrli krofe.

5. Nov zaris območja vasi

Predlog zarisa na TTN 5000, podan po vrednotenju

Predlog zarisa na katastru, podan po vrednotenju

ZAKLJUČEK

Vrednotenje je bilo izvedeno v sklopu postopka usklajevanja za OPN Bled – faza smernic. Zavod je preveril vrednotenje zaradi pobude občine, da bi v varovanem območju Kupljenika določili večje število zazidljivih parcel.

Vrednotenje je potrdilo, da bi zgoščevanje poselitve spremenilo značaj naselja Kupljenik. Brez škode za značaj naselja so dopustne le manjše zaokrožitve poselitve na neizpostavljenih območjih, ne v bližini varovanih domačij.

Vrednotenje je pokazalo tudi, da je potrebno spremeniti mejo varovanega območja tako, da se vanj vključi celotna čistina, na kateri leži Kupljenik. Tako se bo lahko zagotovilo ohranjanje odnosa med naseljem in krajino, ohranitev obdelovalnih površin s sadovnjaki in kozolci severno od vasi ter ohranjanje silhete naselja. Varovano območje vključuje tudi novo zgrajene objekte z namenom preprečevanja neprimernih posegov, ki bi lahko negativno vplivali na podobo naselja v prostoru.

Zavod ocenjuje, da je največja kvaliteta Kupljenika dejstvo, da je poselitev umaknjena na rob obdelovalnih površin ter da je v vasi več ohranjenih domačij, ki predstavljajo potencial za razvoj turizma.

V Register kulturne dediščine je bil po vrednotenju podan predlog za nov zaris območja enote EŠD 13256 Kupljenik - Vas.